Alrijne ziekenhuis

Kind en Jeugd

Het geven van sondevoeding via een maagsonde

Instructie voor ouders

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

www.alrijne.nl

U gaat uw kind zelf sondevoeding geven via de maagsonde. Dit heeft u besproken met de arts en de verpleegkundige. Wij gaan u dit leren. U kunt uw kind dan in het ziekenhuis sondevoeding geven, maar ook thuis. In deze folder vertellen wij u alles wat u moet weten over het geven van sondevoeding via de maagsonde. We leggen u precies uit wat u moet doen. De kinderarts vertelt u of uw kind met sondevoeding naar huis kan.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Dan kunt u deze altijd aan ons of aan de Kinderthuiszorg stellen.

Medewerkers van de afdeling Neonatologie van het Moeder- en Kindcentrum, Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp.

Instructiefilmpjes sondevoeding toedienen door ouders

Voordat u zelf sondevoeding aan uw kind mag geven, moet u eerst de instructiefilmpjes bekijken. De handelingen worden per filmpje uitgelegd. De volgende onderwerpen worden besproken:

- het controleren van de sonde;
- doorspoelen van de sonde;
- het geven van de sondevoeding;
- Ph waarde meten;
- de pleister verwisselen;
- sonde verwijderen.

Als u de filmpjes heeft bekeken, vertelt u dit aan de verpleegkundige. Daarna leert u om sondevoeding te geven aan uw kind. De verpleegkundige laat zien wat u moet doen. Daarna doet u het zelf; de verpleegkundige helpt u. Ook stelt de verpleegkundige u een aantal vragen. En zij bespreekt de onderdelen van de handeling met u. Zodra u vindt dat u de handeling zelf goed kunt doen, mag u dit zelfstandig doen.

De maagsonde

Een maagsonde is een dun buigzaam slangetje. Door dit slangetje geven we voeding en/of medicijnen. Door uw kind een maagsonde te geven, krijgt het genoeg voeding.
Een maagsonde gaat via de neus, door de slokdarm, in de maag.

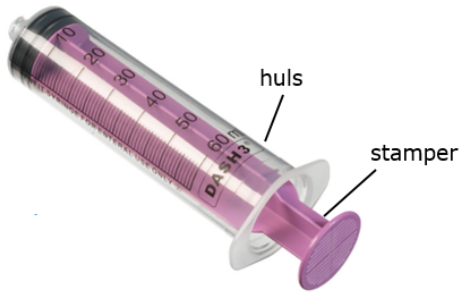


Aan de kant die uit de neus steekt, zit een dopje. Hiermee kunnen we de sonde dichtdraaien. Ook kunnen we er een spuitje of verlengslangetje op aansluiten.

Sondevoeding geven met een spuit

Wat heeft u nodig?

- De hoeveelheid voeding die uw kind nodig heeft, op kamertemperatuur.
- Grote spuit van 60 ml voor de sondevoeding.
- 2 x kleine spuit van 2 ml met lauw kraanwater.
- Ophangbandje.



Wat moet u doen?

Voorbereiding

- Leg alles wat u nodig heeft klaar op een schone plek, zodat u er goed bij kunt.
- Was uw handen met water en zeep en droog deze goed af. Of gebruik handenalcohol.

Controleren van de maagsonde

Controleer de sonde altijd voordat u voeding gaat geven:

- Zit de sonde op de afgesproken diepte?
- Zit de sonde goed vast met de pleister?
- Kijk in de mond en keelholte van uw kind of de sonde niet opgekruld is.

Klopt een van deze 3 punten niet? Heeft uw kind aan de sonde getrokken? Of heeft uw kind overgegeven?
Dan moet u controleren of de maagsonde goed ligt. U moet dan de pH meten.
Kijk ook naar de kleur van het maagsap.

Wanneer moet u nog meer de pH controleren?

- als uw kind benauwd is;
- als zijn/haar huid blauw wordt;
- als uw kind hoest;
- als uw kind pijn heeft;
- als u merkt dat uw kind erg ziek is;
- als u kind veel zweet.

Controleer ook altijd de kleur van het maagsap. Als de kleur van het maagsap niet klopt, neemt u contact op met de Kinderthuiszorg.

Meer informatie over de pH en maagsap vindt u op bladzijde 5.

Voeding geven door de sonde

- Maak de voeding klaar (meet de hoeveelheid af en doe er eventuele toevoegingen in)
- Open het dopje op het uiteinde van de maagsonde.
- Pak de (kleine) spuit met 2 ml lauw kraanwater en draai deze op de maagsonde.
- Spuit de maagsonde door met 2 ml lauw kraanwater. Doe dit langzaam.
- Draai de lege (kleine) spuit van de maagsonde.
- Haal de stamper van een lege (grote) 60 ml spuit. Sluit de spuit aan op de slang van de maagsonde.
- Houd de spuit hoger dan de maagsonde. Vul de spuit met de voeding.
- Houd de spuit vast en laat de voeding langzaam inlopen. De voeding zakt vanzelf. Zakt de voeding niet vanzelf? Dan moet u heel even de stamper in de spuit duwen en er weer uit te halen.
- Hang de sondevoedings-spuit aan het ophangbandje. Zorg ervoor dat deze niet wiebelt. En dat het iets hoger hangt dan uw kind.
- Hoe hoger de spuit hangt, hoe sneller de voeding inloopt.

Als u de voeding heeft gegeven

- Draai de lege (grote) spuit van de maagsonde.
- Pak de (kleine) spuit met 2 ml lauw kraanwater. Draai deze op de maagsonde.
- Spuit langzaam de maagsonde door met 2 ml lauw kraanwater, zodat er geen resten voeding meer in de maagsonde blijven zitten.
- Draai de lege spuit van de maagsonde.
- Sluit het dopje op het uiteinde van de maagsonde.
- Ruim alles op.
- Maak de spuiten schoon met warm water.
- Leg de stamper en de huls naast elkaar op een schone doek. Laat ze drogen.
- Was uw handen met water en zeep en droog uw handen goed af. Of gebruik handenalcohol.

Informatie over pH en maagsap

Wat is pH? Met de pH kun je meten hoe zuur iets is: onder de 5,5 is zuur. De sonde moet in de maag liggen. In de maag zit maagsap. Maagsap is zuur. Het vocht wat u uit een maagsonde haalt moet dus zuur zijn. Als de pH 5,5 is of lager, ligt de maagsonde goed in de maag. Maagzuurremmers hebben geen invloed op de pH.

Controleren van pH

- Trek in een lege 10 ml spuit 2 – 5 ml lucht op.
- Draai de spuit op de maagsonde.
- Spuit de lucht in de maagsonde.
- Trek enkele druppels maagsap op.
- Draai de spuit van de maagsonde en doe het dopje op de maagsonde.
- Druppel het maagsap op een pH-strip en wacht een paar seconden.
- De kleur van de strip verandert en geeft de pH aan.
- Dit kunt u aflezen op de verpakking van de pH-strips.
- Is de pH 5.5 of lager? Dan ligt de sonde in de maag.
- Is de pH hoger dan 5.5?? Dan ligt de sonde waarschijnlijk niet in de maag. Geef dan geen voeding via de maagsonde en bel de Kinderthuiszorg.

Kleur van het maagsap bepalen

- Als de maagsonde goed in de maag ligt, is de kleur van het maagsap helder of troebel, half verteerde voeding met 'sliertjes', kleurloos, wit (melkachtig) of gebroken wit of lichtbruin van kleur.
- Maagsap kan er verschillende uit zien:
  - helder of troebel;
  - half verteerde voeding met 'sliertjes';
  - kleurloos;
  - wit (melkachtig);
  - gebroken wit;
  - lichtbruin van kleur.

Als u geen maagsap op kunt trekken

- Leg uw kind op de zij.
- Wacht 15 tot 30 minuten.
- Probeer nogmaals maagsap op te trekken.
- Als het weer niet lukt om maagsap op te trekken, belt u met de Kinderthuiszorg.

Hygiëne en houdbaarbeid van voeding

- Was thuis altijd uw handen met water en zeep. Gebruik hierbij zeep uit een pompje en papieren handdoekjes (tissues, keukenrol). Gebruik liever geen stuk zeep en stoffen handdoek; op een stuk zeep en in stoffen handdoeken zitten vaak veel bacteriën.
- Bewaar de voedingen voor uw kind altijd in een dichte verpakking en in de koelkast.
- Let altijd op d houdbaarheidsdatum, voordat u de voeding geeft.
- Pak na 3 dagen een schone 60 ml sondevoeding-spuit, gooi de oude sondevoeding-spuit weg.
- Pak na 3 dagen een schone 10 ml spuit. Als u tussendoor de pH hebt gemeten, moet u de spuit na 1

dag vervangen.
- Spoel na iedere voeding de sondevoedings-spuiten om met warm water. Haal melkresten weg. Leg de stamper en de huls naast elkaar op een schone doek. Laat ze drogen.

Wat kan er mis gaan, hoe ziet u dat en wat moet u dan doen?

De sonde is verschoven

De sonde kan een stukje naar buiten komen. Is het een paar centimeters? Dan schuift u de sonde weer voorzichtig naar binnen. Controleer daarna of de maagsonde goed in de maag ligt: doe een pH-meting en bekijk de kleur van het maagsap. Ziet de kleur van het maagsap er anders uit? Bijvoorbeeld rood of met rode sliertjes erin? Neem dan contact op met de kinderthuiszorg.

Irritatie door de sonde

Wordt het neusgat rood en dik en doet het pijn? Dan drukt de sonde te lang op één plek.
Vraag dan aan de Kinderthuiszorg-verpleegkundige of de sonde in het andere neusgat mag.
Soms is de wang geïrriteerd door het vastplakken van de pleister. Dan kan het helpen om de sonde op een andere plek vast te plakken.

De sonde is uitgespuugd

Als uw kind de sonde heeft uitgespuugd, komt de sonde soms via de mond naar buiten. Schrik hier niet van. U kunt de sonde er dan voorzichtig via de neus uithalen. Bel met de Kinderthuiszorg om de sonde opnieuw in te brengen.

Verstopping van de sonde

De maagsonde mag niet verstopt raken. Daarom spoelt u de sonde voor en na het geven van de voeding door met 2 ml lauw kraanwater. Als de maagsonde niet gebruikt wordt, spoelt u de sonde 1 x per dag door met 5 ml lauw kraanwater.
Is de sonde toch verstopt? Probeer de sonde dan nog een keer door te spoelen met lauw kraanwater. Lukt dit niet, bel dan met de Kinderthuiszorg.

Wie mag sondevoeding geven?

Volgens de wet is het geven van sondevoeding via een maagsonde een risicovolle handeling. Dit mag alleen gedaan worden door iemand die hierin getraind is. Daarom leren wij u dit in het ziekenhuis.

U mag uw kind sondevoeding via de maagsonde gaan geven als u zeker weet dat u dit goed kunt doen. De verpleegkundigen kijken met u mee tijdens het geven van sondevoeding. En zij bespreken met u wanneer u dit zelfstandig kunt gaan doen. Zij hebben de handeling afgetekend in het verpleegkundige dossier. Dit is onder andere bewijs dat u de handeling goed heeft gedaan en begrepen.

Tips voor thuis

Ophangen van de sondevoeding-spuit

Hang de sondevoedings-spuit zo op, dat hij niet wiebelt. Hang de sondevoedings-spuit op met het ophangbandje dat u van het ziekenhuis heeft meegekregen.

Opschrijven hoeveel voeding uw kind heeft gekregen
Achterin deze folder staat een voedingslijst.
Ons advies: schrijft op deze lijst hoeveel voeding uw kind drinkt en via de sonde krijgt. Zo heeft u een overzicht van wat uw kind op een dag krijgt.

Waar in huis kunt u het beste sondevoeding geven?
Kies een rustige, veilige ruimte waar het niet tocht.

Waar kunt u de spullen (spuiten, voeding, ophangbandje, pH-strips) thuis het beste bewaren?
Bewaar de spullen op een vaste plek. Zorg ervoor dat deze plek schoon en hygiënisch is. En zorg ervoor dat andere kinderen niet bij deze spullen kunnen komen.

Als u de sonde niet gebruikt
Rol het uiteinde van de maagsonde op. Plak deze met een pleister op de rug van uw kind. Het is ook mogelijk om de sonde tussen de kleding van uw kind te doen. Zo is de kans kleiner dat de sonde ergens achter blijft hangen. Of dat eventuele andere kinderen eraan trekken. Zorg er wel voor dat uw kind zijn/haar hoofd goed kan bewegen zonder dat er aan de sonde wordt getrokken.

Wie kunt u bellen als u vragen heeft of ergens over twijfelt?
In het informatiepakket voor ouders zit een contactformulier. Hierop staat wie u kunt bellen. Dat is meestal de Kinderthuiszorg.

BEL IN NOODSITUATIES ALTIJD 112!

Voeding en materialen bestellen bij Sorgente

U krijgt eventuele dieetvoeding en sondevoeding-materialen via het bedrijf Sorgente. De eerste keer bestellen wij deze materialen het voor u. De bestelling wordt bij uw thuis gebracht. Bij de bestelling zit informatie hoe u zelf voeding en materialen kunt bestellen. Lees dit goed door.

Zelf bestellen
Nadat wij een bestelling voor u hebben gedaan belt een medewerker van Sorgente u op. Zij vraagt naar uw email adres (als ze dat nog niet heeft), zodat zij u een activitatiecode kan sturen.
Als u een bestelling heeft gedaan, krijgt u een track & trace code van PostNL op uw email adres.
Wilt u thuis materialen of nieuwe voeding bestellen? Dan kunt u dat met een eigen account via Sorgente doen.

Via de webwinkel van Sorgente kunt u 24 uur per dag, 7 dagen per week online bestellen via de volgende website: www.sorgente.nl/mijnsorgente
Op deze website maakt u een 'Mijn Sorgente' account aan. Via dit account kunt u bestellen.

Bestellingen die online voor 17.00 uur worden gedaan, worden de volgende werkdag geleverd. Is er op vrijdag na 17.00 uur besteld? Dan worden de spullen op dinsdag geleverd. Houd goed rekening met het weekend: zorg dat u voldoende voeding en materialen heeft.

Bereikbaarheid
U kunt het Klantenteam KinderCare van Sorgente bellen van maandag tot en met vrijdag tussen 8.00 en 18.00 uur via telefoonnummer: 030-6346264.
Zij zijn ook bereikbaar via email: teamkindercare@sorgente.nl
Als u buiten kantooruren met spoed voeding nodig heeft belt u 030 – 634 62 69.

Vragen
Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze folder, stel deze dan aan de verpleegkundige van de afdeling.

De afdeling neonatologie in Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp heeft routenummer 450. Heeft u vragen? Bel dan 071 582 8788.

Voedingslijst

Datum:

Voeding: ..... ml ..... keer per dag.

Tijdstip	Aantal ml gedronken	Aantal ml via de sonde

Datum:

Voeding: ..... ml ..... keer per dag.

Tijdstip	Aantal ml gedronken	Aantal ml via de sonde

Datum:

Voeding: ..... ml ..... keer per dag.

Tijdstip	Aantal ml gedronken	Aantal ml via de sonde

Datum:

Voeding: ..... ml ..... keer per dag.

Tijdstip	Aantal ml gedronken	Aantal ml via de sonde

Datum:

Voeding: ..... ml ..... keer per dag.

Tijdstip	Aantal ml gedronken	Aantal ml via de sonde

Datum:

Voeding: ..... ml ..... keer per dag.

Tijdstip	Aantal ml gedronken	Aantal ml via de sonde

Foldernummer 15.64, 03_25